

הטלת עיצום כספי על בנק לאומי לישראל בע"מ **בשל הפרה של צו איסור הלבנת הון**

מכוח סמכותה לפי סעיף 14 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס – 2000 (להלן – "החוק") ולאחר ששקלה את טענות בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן – "הבנק") כפי שנמסרו במכתבו מיום 18 בפברואר 2024 ובשימוע שנערך בעל פה ביום 16 במאי 2024, החליטה הוועדה להטלת עיצום כספי לעניין תאגידי בנקאיים (להלן – "הוועדה") להטיל על הבנק עיצום כספי בסך כולל של 3,300,000 ש"ח.

תיאור הפרות

1. ביום 8 בינואר 2024, הוגשה לוועדה בקשה להטלת עיצום כספי על הבנק בשל הפרה לכאורה של הוראות החוק וצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידי בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001 (להלן – "הצו"). בהתאם לחוק, סכום העיצום הכספי המקסימאלי שניתן להטיל בגין הפרה אחת הוא בסך של 2.26 מיליון ש"ח.
2. כאמור בבקשה, הכוונה להטיל עיצום כספי לפי סעיף 14 לחוק, היא בשל הפרות של הוראת סעיף 8(א)(7) לצו, הקובע חובת דיווח לפי גודל פעולה של העברה מישראל לחוץ לארץ או מחוץ לארץ לישראל, בסכום שווה ערך ל-1,000,000 ש"ח לפחות. ההפרות לכאורה התגלו במסגרת ביקורת של הפיקוח על הבנקים בנוגע לדיווחים שדווחו לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור במהלך השנים 2016-2023.
3. עולה כי שני ליקויים נפרדים הביאו לכך שבשתי תקופות שונות, הבנק לא דיווח דיווחים לפי גודל הפעולה בהתאם לסעיף 8(א)(7) לצו בהתייחס להעברות מחוץ לארץ, בהן הבנק שימש הן כקורספונדנט והן כבנק הנעבר שהוא יעדו הסופי של סכום הכספים שהועברו מחוץ לארץ לישראל.
4. כך, במסגרת התקופה שנבדקה במסגרת דו"ח הביקורת ועד לתאריך ה-1.1.2021 (להלן – "התקופה הראשונה"), לא הועברו כלל דיווחים עבור פעולות כאמור לעיל, נוכח פרשנות הבנק בהתייחס לחובת הדיווח, ובתקופה שבין ה-1.1.2021 ועד ה-2.5.2023 (להלן – "התקופה השנייה"), לא הועברו דיווחים עבור פעולות כאמור לעיל, בשל כשל מיכוני בתהליכי הניטור והבקרה בבנק.
5. לאור האמור, הוועדה התייחסה לכל ליקוי בנפרד לעניין העיצום הכספי, הגם שמדובר בהפרות של אותו סעיף בצו.

טענות הבנק

6. בתגובת הבנק שהובאה בפני הוועדה בפירוט במכתבו מיום 18 בפברואר 2024, טען הבנק טענות שונות, ובעיקרן, שהבנק סבור, כי לא חלה עליו כל חובה לפי סעיף 8(א)(7) לצו להעביר לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן – "הרשות") את הדיווחים אשר בגין אי העברתם

מתבקשת הוועדה להטיל עיצום כספי. בשנת 2020 החליט הבנק לשנות את מדיניותו ולהעביר את הדיווחים הנדונים לרשות, אך החלטה זו, לעמדת הבנק, הייתה למעלה מן הצורך, ונעשתה למרות שהוראת הצו אינה מחייבת להעבירם. בנוסף טען הבנק כי הגם שבתקופה השנייה לא הועברו הדיווחים נוכח כשל טכני, הרי שמדובר בדיווחים מיותרים, ולא ניתן להטיל עיצום כספי בגין אי העברת דיווחים אלו.

7. ביום 16 במאי 2024 התקיימה ישיבת שימוע בהשתתפות נציגי הבנק בה הציגו את טענותיהם בפני הוועדה גם בעל פה.

ההחלטה

8. הוועדה החליטה כי הבנק הפר את חובת דיווח לפי גודל הפעולה בהתאם לסעיף 8(א)(7) לצו בהתייחס להעברות בהן הבנק שימש הן כקורספונדנט והן כבנק הנעבר וכיעדו הסופי של סכום הכספים שהועברו מחוץ לארץ לישראל, ודוחה את עמדת הבנק באשר לחובת הדיווח המוטלת עליו. הוועדה קבעה, כי בהתאם לסעיף 8(א)(7) רישא לצו, על הבנק חלה חובה להעביר דיווח לרשות בכל מקום בו הוא פועל כבנק הנעבר, וההעברה אליו, כיעד הסופי להעברות שמקורן מחוץ לישראל, עמדה על יותר מ-1,000,000 ש"ח. העברות אלו לבנק בכובעו כבנק הנעבר מהוות העברות בינלאומיות, בין אם עברו דרך בנק קורספונדנט כלשהו ובין אם לא, ונדרש דיווח לרשות לגביהן.

9. אי העברת הדיווחים בתקופה הראשונה, מהווה הפרה חמורה ומערכתית שארעה לאורך תקופה ארוכה. ככלל, הדיווחים לפי סוג וגודל הפעולה מהווים את הבסיס התשתיתי המודיעיני הפיננסי הנאסף מכלל הגופים המדווחים. כאשר חלק מהמידע לא מדווח, התשתית המודיעינית נפגעת, ובכך גם נפגמת עבודת הרשות, וזאת גם אם אין בפעולות עצמן חשד להלבנת הון או מימון טרור. משהפר הבנק את חובת הדיווח, הרי שהבנק פגם באפקטיביות משטר איסור הלבנת הון. 10. אי העברת הדיווחים בתקופה השנייה בשל תקלה מיכונית, מהווה הפרה בדרגת חומרה בינונית, המאופיינת בכשל מערכת בהיקף בינוני.

11. לאור המתואר לעיל, הוחלט על הטלת עיצום כספי לפי סעיף 14 לחוק.

12. בהתייחס לתקופה הראשונה, החליטה הוועדה להטיל את סכום העיצום המרבי הקבוע בסעיף 14(א) לחוק, קרי 2,260,000 ש"ח. בהתייחס לתקופה השנייה, ובהתאם להוראות תקנות איסור הלבנת הון (עיצום כספי), התשס"ב-2001, ולנוכח הפעולות שנקט הבנק לביטול תוצאות ההפרה, החליטה הוועדה להפחית את גובה העיצום בגין הפרה זו, כך שיעמוד על סך של 1,040,000 ש"ח, כמחצית מגובה העיצום המרבי הקבוע בסעיף 14(א) לחוק.

13. הסך הכולל של העיצום הכספי לאחר ההפחותות יעמוד על סך של 3,300,000 ש"ח.